

VOORSTEL

Algemeen Bestuur

ONDERWERP	Uitgangspunten en toepassing afsprakenkader begroting 2021	AGENDAPUNT	E2
DATUM	10 februari 2020		
OPENBAAR	ja	BEHANDELD DOOR	M. de Jong
REGISTRATIENUMMER	[Registratienummer]	TELEFOONNUMMER	06-12085730
PORTEFEUILLEHOUDER	Hofland, Arco		

Besluit

[Toelichting]

Voorstel

1. Kennis nemen van de in de bijlage opgenomen technische uitgangspunten behorende bij de begroting 2021.
2. Akkoord gaan met de verhoging van de gemeentelijke bijdrage met € 0,3 mln. (structureel) op basis van het besluit van het algemeen bestuur op 9 juli 2018 over financiële knelpunten op de middellange termijn.
3. Kennis nemen van de door gemeenten gestelde vragen en de door VRT geformuleerde reacties (opgenomen in een separate bijlage).

Samenvatting

Jaarlijks worden de technische uitgangspunten behorende bij de programmabegroting door het dagelijks bestuur vastgesteld. De set uitgangspunten komt overeen met die van voorgaande jaren en ligt in lijn met de begrotingsrichtlijnen die gemeenten eerder hebben afgegeven aan hun verbonden partijen. De uitgangspunten zijn in de bijlage ter informatie weergegeven.

Voorgesteld wordt om, conform het besluit van het algemeen bestuur op 9 juli 2018, de gemeentelijke bijdrage te verhogen met € 0,3 mln. ter oplossing van de geconstateerde financiële knelpunten op de middellange termijn.

Bij de vaststelling van de begroting 2020 is afgesproken dat het algemeen bestuur (meer dan vorige jaren) wordt betrokken bij de formulering van de uitgangspunten voor de begroting 2021. Dit heeft er in geresulteerd dat vanuit de gemeenten vragen zijn ingebracht die, samen met door VRT opgestelde reacties, zijn behandeld in de adviesgroep. De reacties worden ook rechtstreeks met de betreffende gemeenten gecommuniceerd. Daartoe is, in aanloop naar de vergadering, een bestuurlijk vooroverleg ingepland.

Aan het algemeen bestuur

Uitgangspunten

Jaarlijks worden de technische uitgangspunten behorende bij de programmabegroting door het dagelijks bestuur vastgesteld. Deze vormen de basis voor het begrotingskader en de daaruit volgende gemeentelijke bijdrage. De uitgangspunten voor de begroting 2021 komen overeen met die van voorgaande begrotingsjaren. De uitgangspunten liggen tevens in lijn met de begrotingsrichtlijnen die gemeenten eerder hebben afgegeven aan hun verbonden partijen.

De uitgangspunten zijn in de bijlage weergegeven. Normaliter worden de uitgangspunten vastgesteld, gehoord het advies van de portefeuillehouders financiën. Zij vergaderen op 5 februari 2020. Gerekend kan worden op een positief advies vanuit dit gremium, aangezien de uitgangspunten overeenkomen met de eerder genoemde begrotingsrichtlijnen.

Verhoging bijdrage in verband met financiële ontwikkelingen op middellange termijn

Het algemeen bestuur heeft op 12 februari 2018 besloten om, naast de trendmatige ontwikkeling, een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van 1,2 mln. op te nemen in de ontwerpbegroting 2019 en deze door te voeren in vier jaarlijkse stappen (2019-2022). Op 9 juli 2018 is de ontwerpbegroting 2019 vastgesteld. Deze verhoging is opgenomen in verband met een vijftal financiële ontwikkelingen. In onderstaande tabel zijn deze ontwikkelingen opgenomen inclusief een korte weergave van in hoeverre het beeld positiever of negatiever is geworden.

Financiële ontwikkelingen	Bijstelling beeld
Meldkamertransitie	Transitievergoeding Rijk hoger dan verwacht.
Wijzigingen exploitatie openbaar brandmeldsysteem	Knelpunt onveranderd
Gebrek aan BTW-compensatie op investeringen	Knelpunt onveranderd
Vervanging onroerende activa	Afzwakkende hoogconjunctuur, maar nog steeds bovengemiddelde bouwrijzen.
Vervanging rijksmaterieel	Knelpunt onveranderd

In de afgelopen tijd is er meer duidelijkheid gekomen over de financiële implicaties van de transitie van de meldkamer. De eerste concept-personeelsbegroting van de nieuwe meldkamer ligt in lijn met de Twentse inverdienopgave. Daarmee zou de overgang voor VRT budgetneutraal zijn. De incidentele kosten (o.a. projectkosten en afwaardering pand Demmersweg) lijken te kunnen worden gedekt uit de incidentele dekkingsmiddelen (waaronder bijdrage J&V). Daarmee is het totale beeld positiever geworden. Daarbij opgemerkt dat eventuele kosten van een sociaal plan nog onbekend zijn.

Voor de vervanging onroerende activa (kazernes) is het beeld ongunstiger. De hoogconjunctuur zwakt af, maar de bouwrijzen liggen nog steeds bovengemiddeld.

In totaliteit voor de vijf ontwikkelingen is het beeld ten aanzien van de knelpunten niet wezenlijk veranderd en is er geen aanleiding om af te wijken van de vastgestelde verhoging van de begroting.

Wat betreft de opbouw van het tekort in de tijd, daarin treedt op een aantal gebieden stagnatie op. Nieuwe inzichten lijken er op te wijzen dat VRT de exploitatie van het openbaar brandmeldsysteem (OMS) niet al in 2020 hoeft te beëindigen maar toch kan blijven exploiteren tot de transitie van de Meldkamer (gepland 2022). Verder schuift nieuwbouw Almelo op in de tijd. Deze zaken zijn niet van invloed op de grootte van het uiteindelijke tekort. Daarom wordt voorgesteld om de verhoging van de begroting door te voeren conform afspraak.

Vragen gemeenten en reacties VRT

Bij de vaststelling van de begroting 2020 is afgesproken dat het algemeen bestuur (meer dan vorige jaren) wordt betrokken bij de formulering van de uitgangspunten voor de begroting 2021. Hiertoe is de notitie Beschouwing uitgangspunten begroting 2021 opgesteld, die is besproken in de vergadering van 2 december 2019. In de bespreking is naar voren gekomen dat er behoefte is om bepaalde zaken nog verder uit te diepen. Afgesproken is dat door de gemeenten vragen worden ingebracht, die worden behandeld in de adviesgroep. Dit is inderdaad gebeurd op 16 januari jl. Zie separate bijlage voor de gestelde vragen en de door VRT opgestelde reacties. De reacties worden ook rechtstreeks met de betreffende gemeenten gecommuniceerd. Daartoe is, in aanloop naar de vergadering, een bestuurlijk vooroverleg ingepland. Aangetekend wordt dat enkele vragen wel erg detaillistisch van karakter zijn.

Verscheidene gemeenten hebben gevraagd om meer inzicht in de begroting en dan met name wat betreft het onderscheid wettelijk en niet-wettelijk. De tabel met uitsplitsing is opgenomen in de bijlage. Daaruit blijkt dat het onderdeel niet-wettelijk fractioneel is. In de begroting 2020 (totaal € 56,1 mln.) gaat het om de volgende bedragen:

- Wettelijk niet opgedragen: € 0,7 mln. (1,21%).
Dit betreft wettelijke taken die door gemeenten zijn neergelegd bij VRT, zoals het Veiligheidshuis Twente.
- Niet-wettelijke taken: € 1,6 mln. (2,87%).
Dit betreft de Twente Safety Campus (€ 1,3 mln.), waarvoor het uitgangspunt van kostendekking door afnemers geldt, en overige taken (€ 0,3 mln.) nl. de Risk Factory, cameratoezicht, grensoverschrijdende samenwerking en innovatie.

Gezien de beperkte omvang van de niet-wettelijke taken en gezien de volgende punten:

- In de afgelopen jaren is flink bezuinigd op het brandweermaterieel. Daarmee is de efficiency in de schaalvergroting verzilverd.
- De stapsgewijze verhoging van de begroting met € 1,2 mln. is feitelijk een gedeeltelijke reparatie van de begroting.
- Ruimte voor nieuw beleid is er sinds de oprichting van VRT niet geweest. Ook bij de vaststelling van het nieuwe beleidsplan worden geen extra middelen aangevraagd.

is het voorstel om vast te houden aan de verhoging van de gemeentelijke bijdrage in 2021 met € 0,3 mln.

Bijlage(n)

1. Financiële uitgangspunten behorende bij de begroting 2021 (zie onderstaand)
- 2a. Reacties op vragen van gemeenten
- 2b. Bijlagen bij reacties op vragen van gemeenten

Enschede, 22 januari 2020

Het dagelijks bestuur

Secretaris,
H.G.W. Meuleman

Voorzitter,
Dr. G.O. van Veldhuizen

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur d.d. 10 februari 2020

Secretaris,
H.G.W. Meuleman

Voorzitter,
Dr. G.O. van Veldhuizen

Bijlage 1) Financiële uitgangspunten behorende bij de begroting 2021

a. Basis begrotingskader 2021

De begroting van het lopende begrotingsjaar vormt in eerste aanleg het financiële kader voor de begroting van het komende begrotingsjaar. Het fundament voor deze begroting is grotendeels neergelegd in het principebesluit tot regionalisering d.d. 22 februari 2012.

b. Loon- en prijscompensatie

De cijfers van de Macro Economische Verkenning (MEV), uitgevoerd door het Centraal Plan Bureau (CPB), dienen als basis voor de berekening van de compensatie van loon- en prijsstijgingen. Voor de begroting 2021 worden de cijfers uit de MEV 2020 van september 2019 gehanteerd.

Loonmutaties

De huidige CAO gemeenten heeft slechts een looptijd tot 31 december 2020 en daarom wordt uitgegaan van de loonvoet sector overheid uit de MEV. Het CPB gaat uit van een loonstijging van **2,8 %** in 2020. Voor 2021 is nog geen prognose afgegeven. Daarom wordt het cijfer voor 2020 ook van toepassing verklaard voor 2021.

Noot:

Het verschil tussen de geraamde en de werkelijke ontwikkeling van de loonsom, voor zover het CAO-ontwikkelingen of mutaties in het stelsel van sociale zekerheid betreft, wordt, indien sprake is van een betekenisvolle afwijking, separaat tussentijds verrekend met de gemeenten.

Prijsmutaties

Voor de prijsmutaties wordt uitgegaan van de IMOC (netto materiële overheidsconsumptie) met correcties van de indices over de jaren t-3, t-2 en t-1. Deze index is nog niet berekend voor 2021 en daarom wordt de index voor 2020 op extrapolatiebasis aangehouden. De index voor 2020 bedraagt **1,6%**. Vorig jaar werd ook uitgegaan van een index voor 2020 van 1,6%, derhalve geen bijstelling. Het CPB heeft de inflatiecijfers voor 2018 en 2019 ook weer bijgesteld met resp. 0,5% en -0,1%. In totaal bedraagt de nacalculatie **0,4%**. Om die reden worden de prijsindex-gerelateerde budgetten voor het begrotingsjaar 2021 verhoogd met **(1,6% + 0,4%)= 2,0%**.

b1. Grondslag voor de loonsom

Ten behoeve van het principebesluit is in het zogeheten normalisatietraject de formatie van de brandweer doorgerekend op basis van max-1 van de functieschaal plus een dekking voor de kosten van zogenaamde "uitloopschalen". Dit vormt tevens de grondslag voor de loonsom van 2021. Dezelfde grondslag (max-1 van de functieschaal) wordt eveneens voor de overige kolommen van de organisatie toegepast. Voor beschikbare vacatures wordt met ingang van 2015 de "max-2"-regel als grondslag genomen.

c. FPU (Flexibel Pensioen) / FLO

Voor brandweerfunctionarissen met een bezwarende functie geldt het FLO-overgangsrecht. De bezwarende functies komen voor in een viertal gemeenten (Almelo, Hengelo, Enschede en Borne). De financiële implicaties van de regeling zijn voor rekening van de desbetreffende gemeenten (gesloten systematiek).

De uitgangspunten die liggen onder de berekening van de FLO-kosten zijn in 2012 met de gemeenten overeengekomen. Ook bestaat er consensus over de dekking van deze kosten. In 2017 is een definitief landelijk akkoord gesloten over de herziening van het FLO-overgangsrecht. Deze is inmiddels in CAR-teksten uitgewerkt.

De FLO-reservepositie is aanzienlijk toegenomen vanwege het principe van "doorschuiven" van het FLO-pad door medewerkers. Dat principe van doorschuiven is ook in het gerepareerde overgangsrecht nog een optie, waarvan gebruik zal worden gemaakt. Met de reservepositie kan de komende jaren de lastenstijging als gevolg van de herziening van het FLO-overgangsrecht worden opgevangen en is er geen reden tot acute aanpassing van de gemeentelijke bijdrage.

Bovendien, het ingebrachte budget is sowieso niet structureel van aard: op termijn dalen de lasten, omdat het aantal FLO-gerechtigden allengs verder zal afnemen. De extra lasten van de reparatie kunnen onder de afspraak van "het aanhouden van een constant budget" ook in de tijd worden opgevangen. Budgetverlaging treedt dan later op.

d. Kapitaallasten

Rentelasten en rentebaten

Voor de begroting wordt het omslagrentepercentage berekend door de verwachte rentelasten te delen door de verwachte boekwaarde van de vaste activa per 1 januari van het begrotingsjaar. De rente wordt doorberekend aan de taakvelden waar de vaste activa bij behoren. Het bij de begroting gecalculerde omslagrentepercentage mag op een veelvoud van 0,5% worden afgerond.

Een actuele prognose van het omslagpercentage voor 2021 komt uit op 2,08 %. Bij de keuze voor de kleinste afronding komt de te hanteren omslagrente uit op 2,0%. Hiermee wordt gekozen voor een stabiele meerjarige omslagrente. Het verschil tussen de geprognostiseerde en de te hanteren omslagrente moet als een verwacht negatief renteresultaat worden opgenomen.

Vervangingsinvesteringen

De investeringsruimte blijft op peil door de kapitaaluitgaven die in de begroting zijn afgeschreven, op te voeren als vervangingsinvestering. Vervangingsinvesteringen worden met ingang van 2015 gecorrigeerd voor inflatie. Hierbij geldt eveneens het herrekenende IMOC-cijfer van het CPB (voor 2021 dus **2,0%**).

e. Tarieftaken

Voor taken, die niet via de algemene bijdrage van gemeenten worden bekostigd, gelden tarieven die alle bedrijfskosten moeten afdekken. Deze tarieven, gerelateerd aan een reëel te verwachten omzet, dienen tenminste een kostendekkend exploitatieresultaat op te leveren. Dit sluit aan bij de wet Markt en Overheid.

f. Financieringssystematiek

Op 29 juni 2015 heeft het algemeen bestuur besloten om de zogenaamde Cebeon-norm als grondslag te nemen voor de verdeling van de gemeentelijke bijdrage. Op 12 oktober 2015 is met het algemeen bestuur een nadere technische uitwerking van het Cebeon-model overeengekomen. Deze technische uitwerking vormt dan ook de basis voor de financieringssystematiek voor de begroting 2021. In concreto komt het neer op de volgende uitgangspunten:

- Grondslag voor de maatstafaantallen in enig begrotingsjaar (t): septembercirculaire t-2.
- Grondslag voor de verdeelmodule: de per 15 maart (t-1) bekende bedragen per maatstaf.
- Het rekeningresultaat wordt na rato inbreng verrekend met gemeenten.
- Er vindt geen nacalculatie plaats vanwege bijstelling van de maatstafaantallen voor enig jaar. De septembercirculaire t-2 blijft leading.